

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Tõrva

12.09.2024 nr 1-3/2024/14

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

TMV Green OÜ (registrikood 16162236) ja **Vestman Solar OÜ** (registrikood 14819212) esitasid taotluse (registreeritud 22.08.2023, nr 7-1/2023/43-1) kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (KOVEP) ja sellega seotud keskkonnamõtjude strateegilise hindamise (KSH) algatamiseks tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivaima asukoha leidmiseks ja seejärel detailse lahenduse koostamiseks. Vastavalt taotlusele oli hinnanguline planeeringuala suurus 165 km² ja asub Tõrva valla kesk- ja kaguosas.

Vastavalt planeerimisseaduse § 96 lõikele 3¹ teavitas vallavalitsus avalikkust tuulepargi rajamiseks KOV eriplaneeringu algatamise taotluse saamisest ja taotluse sisust ning võimalusest esitada samasisuline taotlus. Teade avaldati ajalehes Lõuna-Eesti Postimees 09.09.2023 ja 07.09.2023 valla veebilehel. Huvitatud isikutel oli võimalus esitada samasisuline taotlus hiljemalt 09.10.2023.

Evecon OÜ esitas täiendava taotluse (27.09.2023, reg-nr 7-1/2023/43-6) kaasamiseks huvitatud isikuna Tõrva valla tuuleparkide eriplaneeringu protsessi.

Eurowind Energy OÜ esitas taotluse (28.09.2023, reg-nr 7-1/2023/44-1) Tõrva vallas kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (KOV EP) ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise (KSH) algatamiseks vastavalt planeerimisseaduse (PlanS) §-le 95 lg-le 1 ja § 96 lg-le 1 eesmärgiga leida tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad Tõrva valla territooriumil. Eurowind Energy OÜ tegi ettepaneku laiendada KOV EP menetluse huviala maaalaga, mis ulatub Linna, Voorbahi, Pori ja Karjatnurme külade aladele ca 22 km².

Eurowind Energy OÜ esitas 27.12.2023 Tõrva Vallavalitsusele taotluse (reg-nr 7-1/2023/44-2) eriplaneeringu algatamise taotluse tagasivõtmiseks.

TMV Green OÜ ja Vestman Solar OÜ esitasid 15.01.2024 Tõrva Vallavalitsusele taotluse (reg-nr 7-1/2024/2-7) eriplaneeringu planeeringuala laiendamiseks kogu Tõrva valla territooriumile.

TMV Green OÜ ja Vestman Solar OÜ esitasid 09.04.2024 Tõrva Vallavalitsusele taotluse (reg-nr 7-1/2024/2-12) planeeringuala vähendamiseks menetluses oleva eriplaneeringu

algatamiseks. Vastav ala kattub alaga, mida taotleti algses 22.08.2023 avalduses planeeringualana. Maa-ala hõlmab Karjatnurme küla ja Kirikuküla vahelist ala, ca 16,7 km².

RNW Wind OÜ esitas 12.04.2024 taotluse (reg-nr 7-1/2024/2-13) kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (KOV EP) ja sellega seotud keskkonnamõtjude strateegilise hindamise (KSH) algatamiseks. KOV EP eesmärgiks asukoha eelvaliku käigus on selgitada välja Tõrva valla territooriumil tuuleenergeetika arendamiseks sobivad piirkonnad, võttes arvesse kohaliku looduse ja sotsiaalkultuurilist keskkonda, tehnilisi võimalusi ning neist tulenevaid piiranguid. RNW Wind OÜ tegi ettepaneku laiendada KOV EP menetluses oleva planeeringuala loodesse ja põhja, maa-alade suurused 34 ha ja 155 ha.

Vastavalt planeerimisseaduse § 96 lõikele 3¹ teavitas vallavalitsus avalikkust tuulepargi rajamiseks KOV eriplaneeringu algatamise taotluste saamisest ja taotluste sisust ning võimalusest esitada samasisuline taotlus. Teade avaldati ajalehes Lõuna-Eesti Postimees 25.04.2024, Tõrva Teatajas 10.05.2024 ja 22.04.2024 valla veebilehel. Huvitatud isikutel oli võimalus esitada samasisuline taotlus hiljemalt 31.05.2024.

Vestman Solar OÜ ja TMV Green OÜ esitasid 29.05.2024 taotluse (reg-nr 7-1/2024/2-15), millega soovisid KOV EP raames planeeringuala hulka arvata täiendavalt maa-ala, mis paikneb Rulli ja Liva küla piirkonnas. Maa-ala ligikaudne suurus on 3,2 km².

RNW Wind OÜ esitas 31.05.2024 taotluse (reg-nr 7-1/2024/2-16), millega soovis eriplaneeringu planeeringualasse lisaks 12.04.2024 esitatud taotluses olnud maa-aladele (Voorbahi ja Reti külade territoorium) laiendada KOV EP menetluse huviala ka Aitsra, Kulli ja Puide külade territooriumil paiknevale 175 ha suurusele maa-alale.

RNW Wind OÜ esitas 20.06.2024 Tõrva Vallavalitsusele avalduse (reg-nr 7-1/2024/2-20), millega soovis 31.05.2024 taotluses (reg-nr 7-1/2024/2-16) esitatud planeeringuala muutmist. Avalduse esitaja soovib planeeringualast välja arvata Aitsra, Kulli ja Puide külade territooriumil paikneva 175 ha suuruse maa-ala.

Vestman Solar OÜ esitas 02.09.2024 Tõrva Vallavalitsusele avalduse (reg-nr 7-1/2024/2-42) planeeringuala muutmiseks. Avalduse esitaja soovis planeeringualast välja arvata Rulli-Liva külade territooriumil paikneva 3,2 km² suuruse maa-ala.

Planeerimisseaduse § 95 lõike 1 kohaselt koostatakse KOV eriplaneering olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ punkti 4 kohaselt loetakse enam kui 30 meetri kõrgustest elektrituulikute koosnev tuulepark olulise ruumilise mõjuga ehitiseks. Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskiri“ § 2 lõike 19 järgi loetakse tuulepargiks mitmest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnevat elektrijaama.

KOVEP algatamise eesmärk on valida tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu (sh ühendus liitumispunktiga) püstitamiseks sobivaimad asukohad planeeringualal (asukoha eelvaliku koostamine) ning seejärel määrata valitud asukohtades ehitusõigus ning lahendada muud PlanS § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohased ülesanded (detailse lahenduse koostamine). Asukoha eelvaliku teostamisel lähtutakse keskkonnatingimustest ja -piirangutest ning kavandatava tegevuse keskkonnamõtjust, asustuse paiknemisest, kohalikest huvidest ja väärtustest, tuulepargi püstitamise tehnilistest ja majanduslikest eeldustest ning teistest asjakohastest kriteeriumidest, mida tuleb arvesse võtta tuuleparkide püstitamiseks sobivate alade valikul. Tuulepargi püstitamiseks sobiv ala peab arvestama erinevate kehtivate väärtuste ja piirangutega, kuid olema ka sobilik ja tasuv tuulepargi rajamiseks. Planeeringuala suurus ei tähenda, et taotlejad eeldaks, et tuulepark(e) õnnestub püstitada kogu planeeringuala ulatuses.

Tõenäoliselt ja sõltuvalt keskkonnamõju strateegilise hindamise, uuringute ja planeeringumenetluse tulemustest koonduvad võimalikud arendamiseks sobilikud alad konkreetsetesse piirkondadesse planeeringuala sees. Planeeringumenetluse käigus ja tuulepargi rajamiseks sobivate asukohtade määramisele eelnevalt analüüsitakse võimalikke mõjutusi keskkonnale ja elanikele, millega mh maandatakse riske, mida on kohalikud elanikud 10.05.2024 Tõrva Vallavalitsusele esitatud vastuväites (reg-nr 7-1/2024/2-14) ning ka hilisemates arvamustes välja toonud.

Kohaliku omavalitsuse üksus võib tuuleparki kavandava kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisel loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada planeeringu asukoha eelvaliku otsuse alusel, kui puuduvad välistavad tegurid tuulepargi edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvaliku otsuses on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused.

Valga maakonnaplaneeringuga (kehtestatud Valga maavanema 15. detsembri 2017 korraldusega nr 1-1/17-417) tuuleparkide rajamiseks eelistatud alasid ei ole kavandatud. Valga maakonnaplaneeringu seletuskirja ptk-s 4.2.5 on esitatud taastuvenergeetika arendamise põhimõtted ja tingimused.

Tõrva vald moodustati 21. oktoobril 2017. aastal Tõrva linna, Helme, Hummuli ja Põdrala valla ning Puka valla Soontaga küla ühinemise tulemusena. Valla pindala on 649 km². Tõrva valla naabriteks on Valga maakonnas Otepää vald ja Valga vald, Tartu maakonnas Elva vald, Viljandi maakonnas Mulgi vald ja Viljandi vald. Käesoleval ajal kehtib planeeringualal Tõrva Vallavolikogu 21. märtsi 2024. aasta otsusega nr 1-3/2024/6 kehtestatud Tõrva valla üldplaneering.

Tõrva valla üldplaneeringuga tuuleparke kui olulise ruumilise mõjuga ehitisi Tõrva valla territooriumile ei kavandata (üldplaneeringu ptk 6.10.4). Arendussoovi tekkimisel tuleb elektrituulikute planeerimiseks algatada KOVEP. Planeerimisseaduse § 96 lõike 2 kohaselt ei algatata KOV EP koostamist eelkõige juhul, kui algatamine on ilmselges vastuolus üldplaneeringuga ja on ilmne, et algatatava planeeringu elluviimine ei ole tulevikus võimalik.

Planeerimisseaduse § 95 lõike 5 ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2 kohaselt on KOV EP koostamisel KSH läbiviimine kohustuslik.

Eriplaneeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Tõrva Vallavolikogu, koostamise korraldaja on Tõrva Vallavalitsus. Algatatava KOV EP koostaja ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija leidmiseks viiakse läbi vastav hankemenetlus. Kuna planeeringu koostamise korraldaja eelarves puuduvad vahendid planeeringu koostamiseks, koostamise tellimiseks ja mõjude hindamisega kaasnevate kulude kandmiseks, siis lähtuvalt planeerimisseaduse § 4 lõikest 21 sõlmitakse planeeringu koostamisest huvitatud isikutega leping kulude kandmiseks. Planeeringu koostamisest huvitatud isikud on kinnitanud valmisolekut sõlmida vastavasisuline leping ning on nõus kandma kulud.

Tulenevalt eeltoodust ja võttes aluseks planeerimisseaduse § 95 lõiked 1, 2, 5, 6 ning 9, § 96 lõiked 1 ning 4, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2, Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrusega nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ ning TMV Green OÜ ja Vestman Solar OÜ, OÜ Evecon ning RNW Wind OÜ taotlused,

Tõrva Vallavolikogu
otsustab:

1. Algatada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine koos vajalike uuringute läbiviimisega, eesmärgiga leida tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad. Planeeringuala hõlmab Tõrva valla territooriumist ligikaudu 18,59 km² vastavalt lisatud asukohaskeemidele (Lisad 1–3).
2. Tõrva Vallavalitsusel korraldada hankemenetlus eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostaja leidmiseks.
3. Tõrva Vallavalitsusel sõlmida huvitatud isikutega leping kõigi eriplaneeringu koostamiseks vajalike kulude katmiseks (sh asjakohaste mõjude hindamine, uuringud, keskkonnamõju strateegiline hindamine, eriplaneeringu koostamine). Kulude katmine on huvitatud isikute kohustus ja valla eelarvest vahendeid selleks ei eraldata.
4. Tõrva vallal ei ole kohustust välja ehitada planeeringukohaseid rajatise, sealhulgas avalikuks kasutuseks ettenähtud teid, välisvalgustust ning tehnorajatise. Planeeringu kohaste rajatiste väljaehitamiseks ei eraldata rahalisi vahendeid valla eelarvest, välja arvatud juhul, kui lepitakse kokku rajatiste finantseerimises või kulude katmises.
5. Tõrva Vallavalitsusel teavitada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest Ametlikes Teadaannetes, ajalehes ning Tõrva valla kodulehel ning informeerida isikuid ja asutusi nimetatud planeeringu algatamisest vastavalt planeerimisseaduse § 96 lõigetele 5, 6 ja 7.
6. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega on võimalik tutvuda Tõrva valla veebilehel <https://kov.torva.ee/eriplaneering-ii> ja tööajal Tõrva vallamajas (Kevade tn 1, Tõrva linn).
7. Otsus jõustub teatavastegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maido Ruusmann
volikogu esimees